

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

Beknopte natuurtoets De Wit's Reed 2a, Kornhorn

projectnummer: 501.16.50.00.00

Onderwerp: Beknopte natuurtoets De Wit's Reed 2a, Kornhorn

Datum: 22-07-2021

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan om aan de Wit's Reed 2a in Kornhorn de bouw van twee woningen mogelijk te maken in het kader van de Ruimte voor Ruimte regeling. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

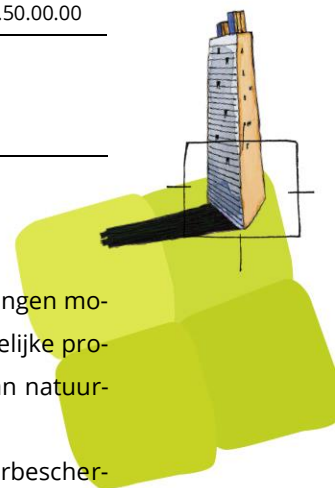
Het doel hiervan is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het plangebied ten behoeve van de natuurtoets op 24 juni 2021 bezocht door een ecooloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: half tot zwaar bewolkt, droog, circa 16 °C en een zwakke wind.

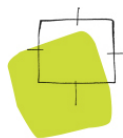
PLANGEBIED EN PLANNEN

Het plangebied ligt ten zuiden van Kornhorn aan een doodlopende weg. Ten zuiden van het plangebied ligt een erf, verder grenst het plangebied aan grasland. In het noordelijke deel van het plangebied staan een woonhuis met omliggende tuin en vier aan elkaar geschakelde schuren/loodsen en een kapschuur. Dit deel van het plangebied blijft ongewijzigd qua bebouwing. Ten zuiden hiervan bevinden zich een zeven-tal pelsdierhokken, bestaande uit langwerpige overkappingen met pelsdierkooien zonder dieren (figuur 1), en ten zuiden daarvan een braakliggend terrein en een grasveld. De plannen hebben vooral betrekking op het deel ten zuiden van de schuren, en deze natuurtoets beperkt zich tot dit zuidelijke deel.

Alle schuren zijn opgetrokken uit damwandplaten met een golfplaten dak. Allen de meest westelijk schuur (nummer 1) heeft een muur die gedeeltelijk is opgetrokken uit betonblokken. De langwerpige overkappingen hebben alleen een dak van golfplaat en verder een open constructie.

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.



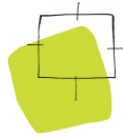


Er is opgaande beplanting aanwezig ten oosten en westen van de pelsdierkooien en rondom de schuren. Rondom de schuren is ook verharding en gazon aanwezig. Aan de westzijde van de pelsdierkooien loopt een weg. Binnen het plangebied is geen permanent oppervlaktewater aanwezig. Langs oostzijde, buiten het plangebied, is een gedeeltelijk droogstaande greppel aanwezig.

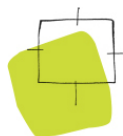
De plannen bestaan uit bouw van twee woningen op het gedeelte waar nu de overkappingen met pelsdierenkooien staan (figuur 2). Deze worden gesloopt en de woningen worden ingepast. Voor zover bekend blijven het woonhuis en schuren 1 t/m 5 behouden en worden er geen bomen gekapt, wel worden struiken ten zuiden van de overkappingen met pelsdierkooien verwijderd en grond vergraven.



Figuur 1. Locatie van het plangebied met rode pin bij het woonhuis. Nummer 1 t/m 4 zijn schuren. Nummer 5 is een kap-schuur. Nummer 6 zijn de overkappingen met pelsdierkooien. Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl



Figuur 2. Inrichtingsschets nieuwe woningen.

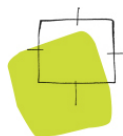


Foto's 1 t/m 6 Impressie van het plangebied op 24 juni 2021. Bovenste rij: geschakelde schuren, Middelste rij: Links: geschakelde schuren en kapschuur en rechts: pelsdierhokken. Onderste rij: zuidelijk grasveld gezien op het noorden en het braakliggend terrein ten zuiden van de pelsdierhokken.

Soortbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);



- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste 5 jaar in de Nationale Database Flora en Fauna² (NDFD, geraadpleegd op 19 juli 2021 15:13:36) blijkt dat in de directe omgeving (0 - 1 kilometer) van het project-gebied diverse beschermde diersoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren en amfibieën.

Het grasland in het zuidelijk deel van het plangebied en tussen de pelsdierkooien bestaat voornamelijk uit algemene gras- en kruidensoorten, zoals Engels raaigras, ridderzuring, echte kamille, scherpe boterbloem en witte klaver. In de bosschage groeit onder andere beuk en grote brandnetel. Deze soorten duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden.

Opgaande beplanting in het plangebied bestaat voornamelijk uit soorten als eik, berk en zwarte els. Gezien de terreingesteldheid en voedselrijkdom zijn beschermde plantensoorten niet in het plangebied te verwachten.

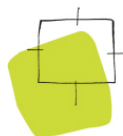
Uit de omgeving van het plangebied zijn een aantal vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend (NDFD). Dit betreft buizerd, huismuis, kerkuil, ooievaar en sperwer.

In de te behouden bomen rondom het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen die van ooievaar, buizerd of sperwer kunnen zijn. De schuren hebben geen geschikte invliegopening voor kerkuil.

Tijdens het veldbezoek is in schuur 4 wel tenminste één bewoond nest van huismuis aangetroffen (zie foto's 7 en 8). Daarnaast vertoonden tenminste twee mannetjes ten tijde van het veldbezoek territoriumgedrag (roepen op deze schuur). Een vrouwtje met voedsel in de snavel duidt ook op aanwezigheid van een nest.

De schuren 1 t/m 3 en nummer 5 zijn ongeschikt voor huismussen om een nest te maken, en bij deze schuren zijn ook geen nest-indicatieve waarnemingen (roepende mannetjes, vervoer van voer) gedaan. Huismussen kunnen wel nog hun nest hebben en foerageren in de pelsdierkooien (nummer 6),

² De NDFD is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFD zijn door soortexperts gevalideerd.



hier vlogen diverse huismussen rond. Er is hier ook nestmateriaal aanwezig in de vorm van (oud) stro.

Geschikte nestgelegenheid voor gierzwaluw is niet aanwezig in de te slopen pelsdierhokken. Het plangebied vormt onderdeel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals de aangetroffen huismus. In de sloot kunnen algemene vogels, zoals wilde eend, tot broeden komen. Nesten van algemene soorten zijn alleen tijdens de broedperiode beschermd.



Foto's 7 en 8. Nestmateriaal van huismus bij schuur 4.

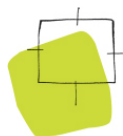
In de bomen in het gebied zijn geen holtes, scheuren of stroken loszittende schors aanwezig die geschikt zijn als verblijfplaats voor vleermuizen. Daarnaast zijn de te slopen pelsdierverblijven ongeschikt voor vleermuizen door het ontbreken van besloten ruimtes. De overige schuren zijn door hun constructie van damwandenplatenmuren en golfplaten daken ongeschikt om te dienen als vleermuisverblijfplaats.

Wel kan het plangebied onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis en laatvlieger die uit de directe omgeving van het plangebied bekend zijn (NDFF).

In het plangebied zijn geen groenstroken aanwezig die een onderdeel vormen van een doorgaande structuur van opgaande beplanting. Het plangebied heeft geen functie als doorgaande vliegroute voor vleermuizen.

Het grasland en groenstroken in het plangebied vormen geschikt leefgebied voor een klein aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals veldmuis en rosse woelmuis. Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

In de directe omgeving van het plangebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde das bekend. (NDFF). In het plangebied is voor das geen mogelijkheid om een burcht te maken. Verder is het plangebied, met maar een kleine oppervlakte aan grasland, ook niet geschikt als foerageergebied.



De gedeeltelijk droogstaande greppel langs de rand van het plangebied vormt maar marginaal geschikt biotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad en bruine kikker (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Groningen een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. Niet-vrijgestelde amfibieënsoorten zijn door het ontbreken van geschikt biotoop en/of waarnemingen uit de omgeving niet te verwachten in het plangebied.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen, reptielen en ongewervelden zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF) en geschikt biotoop ontbreekt in het plangebied. De aanwezigheid van beschermde vissen, reptielen en ongewervelden kan doordoor worden uitgesloten.

TOETSING

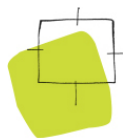
Als gevolg van de sloop van het complex met pelsdierkooien gaan mogelijk jaarrond beschermde nestplaatsen van huismus verloren en/of worden verstoord. Nader onderzoek is nodig om te bepalen of huismussen nesten hebben in het complex met pelsdierkooien.

Bij uitvoering van het plan verandert de omgeving van de pelsdierkooien van karakter als foerageergebied voor huismus. De aanwezigheid van (oud) stro en ontlasting zorgt voor voedselaanbod. Het plangebied zal door de bouw van woningen niet geheel ongeschikt worden. Door de realisatie van woningen met tuinen blijft hier foerageergebied behouden met mogelijks zelfs hogere kwaliteit. Bovendien is in de rest van het plangebied en de nabije omgeving in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied van huismus treden daardoor niet op.

Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen worden uitgevoerd, kunnen ook in gebruik zijnde nesten van algemene vogelsoorten worden verstoord of vernietigd. Dit is bij wet verboden. Vernietiging of verstoring van in gebruik zijnde nestplaatsen kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. Voor de meeste vogels geldt dat het broedseizoen ongeveer van 15 maart tot 15 juli duurt.

Als gevolg van de sloop van de pelsdierhokken gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. In de bomen en schuren zijn geen geschikte openingen of ruimtes aanwezig waar vleermuizen een verblijfplaats in kunnen hebben.

Het plangebied zal naar verwachting door de bouw van twee woningen niet ongeschikt worden voor de te verwachten vleermuissoorten die rondom graslanden en bebouwing foerageren. Bovendien is in de directe omgeving van het plangebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op het foerageergebied en verblijfplaatsen van vleermuizen treden niet op.



Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Groningen. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedenbescherming

Voor onderhavig plangebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant daarbij is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

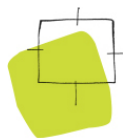
Het Natuurnetwerk Nederland is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland, dat voldoende robuust is voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van de provinciale NNN is voor Groningen uitgewerkt in de provinciale verordening (geconsolideerd 2021-02-03).

WEIDE-EN AKKERVOGELLEEFGEBIED

Vanuit het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid wordt buiten de NNN-gebieden bij ruimtelijke plannen specifiek ingezet op de bescherming van weide- en akkervogelleefgebied. Hiertoe zijn specifieke gebieden aangewezen.

INVENTARISATIE

Het plangebied ligt circa 9,8 kilometer ten noorden van het dichtstbijzijnde, in kader van de Wnb beschermde, Natura 2000-gebied, namelijk 'Bakkeveense Duinen'. Op circa 50 meter ten oosten van het plangebied ligt een gebied dat is aangewezen als natuur buiten het NNN. Op 320 meter ten zuiden van het plangebied ligt NNN-gebied. De graslanden op circa 1,5 kilometer afstand ten noorden van het plangebied zijn aangewezen als weidevogelleefgebied.



TOETSING

Het plangebied ligt niet in of grenst niet aan Wnb beschermde Natura 2000-gebieden. Hierdoor zijn in potentie effecten ten gevolge van het plan alleen mogelijk door externe werking. Het plangebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door bebouwing, wegen en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Door de grote afstand en de beperkte plannen (sloop van de overkappingen met kooien en de bouw van twee woningen) zal er naar verwachting geen toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden plaatsvinden. Eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is op basis van de Wet Stikstofreductie en Natuurverbetering vrijgesteld van vergunningsplicht. Gezien de afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen (>7 kilometer) wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

Het NNN in Groningen kent geen externe werking. Met de uitvoering van de plannen gaat geen NNN verloren, waardoor negatieve effecten hierop kunnen worden uitgesloten. Weidevogelleefgebieden zullen eveneens geen verstoring ondergaan, gezien de grote afstand tot het plangebied.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

Het plangebied ligt buiten de bebouwde kom. Als de bomenrijen ten westen en oosten van de pelsdierhokken meer dan 21 bomen bevatten zijn deze beschermd onder het onderdeel Houtopstanden van de Wnb. Bij kap van bomen in deze rijen is het indienen van een kapmelding bij de provincie Groningen nodig. Ook geldt dan de herplantplicht.

Conclusie

Voor dit plan is op 24 juni 2021 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het plangebied uit de NDFF geraadpleegd.

Uit de toetsing aan de soortenbescherming van de Wnb komt naar voren dat als gevolg van de plannen mogelijk jaarrond beschermde nesten van huismus verloren of verstoord kunnen worden en



daarom is nader onderzoek nodig om de aan- of afwezigheid van nesten van huismus vast te stellen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt bepaald of een ontheffing voor de Wnb nodig is. De periode waarin dit onderzoek uitgevoerd kan worden is van 1 april t/m 15 mei.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van overige vogels.

Een nadere analyse van het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid is niet noodzakelijk. De ontwikkeling is op het punt van provinciaal ruimtelijk natuurbeleid niet in strijd met de provinciale ruimtelijke verordening.